

Ministerialtidende

2010

Udgivet den 17. december 2010

14. december 2010.

Nr. 101.

Vejledning til bekendtgørelse om selvstændig virksomhed samtidig med efterløn

I bekendtgørelse nr. 1421 af 14. december 2010 er der fastsat regler om selvstændig virksomhed samtidig med efterløn.

I denne vejledning beskrives anvendelsen af reglerne, og nogle af reglerne uddybes med nærmere retningslinjer.

Om arbejde i efterlønsperioden

Et medlem kan i efterlønsperioden både have lønarbejde og selvstændig virksomhed. Den selvstændige virksomhed medfører et årligt fradrag med enten 962 timer eller op til 400 timer. Fradrag for lønarbejde sker i de øvrige efterlønstimer. Medlemmet kan også 1 gang i efterlønsperioden udføre en enkeltstående arbejdsopgave med fradrag for op til 400 timer.

Eksempel:

Et medlem driver virksomhed i op til 962 timer om året efter lovens § 74 f, stk. 2. Medlemmet har også lønarbejde i 5 timer om ugen, dvs. 260 timer årligt. Medlemmet kan i alt få efterløn for 702 timer årligt (1924 timer minus 962 timer minus 260 timer). Har medlemmet kun arbejdet i 700 timer i virksomheden, sker der alligevel fradrag for 962 timers virksomhed. Det vil sige, at fradraget for lønarbejdet altid skal ske i de øvrige 962 timer.

For lønarbejde, der er omfattet af reglerne om lempet fradrag, henvises der til § 33 i bekendtgørelse om fleksibel efterløn.

Et medlem som driver selvstændig virksomhed kan ikke gå på efterløn, før medlemmet har fået tilladelse til drift af virksomheden. Hvis medlemmet er overgået til efterløn uden drift af selvstændig virksomhed og herefter ønsker at starte en selvstændig bibeskæftigelse, skal medlemmet søge om tilladelse før start af virksomheden. Det er ikke muligt at få en tilladelse med tilbagevirkende kraft. Der

er dog i bekendtgørelsens § 25, stk. 4, åbnet mulighed for at dispensere ved enkeltstående arbejdsopgaver, der har karakter af selvstændig virksomhed.

Hvis medlemmet ved overgang til efterløn eller senere på sine efterlønskort urigtigt har svaret nej til at drive selvstændig virksomhed, skal kassen træffe afgørelse om tilbagebetaling og sanktion efter lovens §§ 86 og 87.

Om tidligere hovedbeskæftigelse

Et medlem, der før overgang til efterløn har drevet virksomhed som hovedbeskæftigelse og i væsentligt omfang, kan fortsætte med virksomheden i efterlønsperioden, hvis medlemmet nedsætter sin arbejdstid.

Det er et krav, at medlemmet har drevet virksomheden i mindst 3 hele regnskabsår lige før overgang til efterløn. Om regnskabsår henvises til bekendtgørelse om fremgangsmåden ved beregning af arbejdsfortjenesten for selvstændige erhvervsdrivende.

Medlemmet skal i hvert af de 3 regnskabsår have drevet virksomheden i væsentligt omfang. Bekendtgørelse om drift af selvstændig virksomhed indeholder regler om vurderingen af, om en virksomhed har været drevet i væsentligt omfang.

Ved vurderingen af, om virksomheden har været drevet i væsentligt omfang, kan der ses bort fra perioder med fravær på grund af sygdom mv. i op til 6 måneder. Der henvises til principperne for retten til at opnå en mindstesats for selvstændige erhvervsdrivende, jf. bekendtgørelse om fremgangsmåden ved beregning af arbejdsfortjenesten for selvstændige erhvervsdrivende.

For et kombinationsforsikret medlem gælder, at medlemmet i 3-årsperioden skal opfylde beskæftigelseskravet for kombinationsforsikrede eller have

drevet selvstændig virksomhed i væsentligt omfang.

Det er inden for 3-årsperioden muligt at have både perioder som kombinationsforsikret og perioder med drift af selvstændig virksomhed i væsentligt omfang.

En periode som kombinationsforsikret inden for 3-årsperioden, hvorunder medlemmet bliver ledig fra lønarbejdet, er ikke til hinder for, at medlemmet kan drive virksomheden i efterlønsperioden efter disse regler.

Et medlem, der går på efterløn fra delpension, kan fortsætte virksomheden i efterlønsperioden. Det gælder, selv om virksomheden ikke har været drevet i væsentligt omfang i delpensionsperioden.

Virksomheden skal drives her i riget, i et andet EØS-land eller i Schweiz.

Om opgørelse af og fradrag for arbejdstimer i virksomheden

Medlemmet skal løbende oplyse om sin faktiske arbejdstid i virksomheden, dvs. alle de timer, hvor medlemmet arbejder i virksomheden. Timer brugt på administration og transport tæller med. Ved opgørelsen af det faktiske timetal medregnes al form for arbejde, der er forbundet med virksomheden.

Det gælder uanset, om arbejdet udføres inden for eller uden for normal arbejdstid eller på fx søn- og helligdage.

For at vurdere, om timeoplysningerne er realistiske, skal a-kassen sammenholde timeoplysningerne på efterlønskortet med timeoplysninger i tilladelsen og reagere over for medlemmet, hvis der er for stor forskel. For et medlem, der driver landbrugsvirksomhed, skal timeoplysningerne endvidere sammenholdes med de normtimesatser, der fremgår af bilag 2 til bekendtgørelse om statsgaranti for lån til yngre jordbrugere m.v.

Har medlemmet overskredet det tilladte timetal, skal a-kassen straks indstille udbetalingen af efterløn. A-kassen skal undersøge årsagen til overskridelsen og træffe afgørelse om eventuel tilbagebetaling og sanktion. Der henvises til bekendtgørelse om sanktion til medlemmer af en arbejdsløshedskasse. Udbetalingen kan først genoptages fra starten af det næste kalenderår, og kun hvis medlemmet har

sandsynliggjort, at medlemmet ikke fremover vil overskride det tilladte timetal.

Kapitel 1

Selvstændig virksomhed i 18 1/2 time hver uge

(tidligere hovedbeskæftigelse)

Til § 2

Selvstændig virksomhed i 18 1/2 time hver uge er en videreførelse af principperne for den tidligere delefterløn for selvstændige erhvervsdrivende. De 18 1/2 time hver uge er et fast timetal.

Medlemmet skal sandsynliggøre, at nedsættelsen af arbejdstiden er varig og skyldes faktiske ændringer. Nedsættelse af arbejdstiden kan ikke anses for at være sandsynliggjort udelukkende ved medlemmets erklæring om at ville arbejde mindre.

Kombinationsforsikrede medlemmer kan fortsætte arbejdet i virksomheden samtidig med efterløn. Da disse medlemmer allerede arbejder mellem 15 og 30 timer pr. uge i virksomheden, skal de kun sandsynliggøre, at arbejdstiden i virksomheden fremover udgør 18 1/2 time pr. uge.

Medlemmer, der overgår til efterløn fra delpension, skal sandsynliggøre, at arbejdstiden udgør 18 1/2 time pr. uge. Medlemmet har før dokumenteret nedsættelsen af arbejdstiden over for kommunen og kan derfor give samme dokumentation til a-kassen. A-kassen skal foretage en konkret vurdering af disse oplysninger i samme omfang som ved øvrige medlemmer.

For at medlemmet kan sandsynliggøre nedsættelsen, skal medlemmets hidtidige arbejdsfunktioner have været så klart afgrænsede og beskrevet, at a-kassen kan konstatere, at medlemmets arbejde er nedsat til 18 1/2 time pr. uge.

Medlemmet kan fx sandsynliggøre nedsættelsen ved at fremlægge dokumentation for salg, bortforpagtning eller lukning af dele af virksomheden, eller indskrænkning af åbningstid. Ved bortforpagtning er det et krav, at der foreligger en skriftlig bortforpagtningsaftale, som er gensidigt uopsigelig i hele efterlønsperioden. Det bortforpagtede vil i efterlønsperioden ikke anses for en del af den drevne virksomhed, heller ikke hvad bortforpagtningsindtægterne angår.

Ophører bortforpagtningen af årsager, som medlemmet ikke har indflydelse på, tillades dog en afbrydelse på op til 3 måneder. Medlemmet skal inden for de 3 måneder bortforpagte på ny.

A-kassen skal påse, at bortforpagtningen opfylder betingelserne i hele efterlønsperioden.

Medlemmet kan også sandsynliggøre nedsættelsen ved at fremlægge dokumentation for, at dele af medlemmets arbejdsopgaver er overtaget af andre, fx i form af en ansættelseskontrakt. Heraf skal fremgå hvilke opgaver, den ansatte overtager fra medlemmet, med angivelse af timetal.

Til § 3

Medlemmet skal kunne dokumentere, fx i form af en lægeerklæring, at der er udsigt til helbredelse inden for en overskuelig periode.

Som eksempel på, hvornår der kan gives tilladelse til at forlænge 3-måneders-perioden, kan nævnes kompliceret benbrud.

Sygdommen vil indgå i opgørelsen af de 18 1/2 times arbejde pr. uge, og der skal således foretages fradrag for 18 1/2 time pr. uge.

Til § 4

Det er ikke et krav, at medlemmet er uarbejdsdygtig i relation til alle arbejdsopgaver i virksomheden. Medlemmet skal dog på tro og love erklære, at medlemmet ikke længere udfører arbejde i virksomheden.

Til § 6, stk. 3

Særlige omstændigheder, der kan tale for at tillade arbejde i større omfang, kan være dokumenteret sygdom hos en ansat, der ikke umiddelbart kan afløses af en vikar. Ved sygdom skal der fremlægges lægeerklæring eller dokumentation for udbetaling af sygedagpenge. Tilladelse kan også gives, når medlemmet er nødt til at udføre mere arbejde pga. forhold, som medlemmet i øvrigt er uden indflydelse på. Tilladelsen kan både gives på forhånd og som en efterfølgende dispensation.

Kapitel 2

Selvstændig virksomhed i op til 962 timer om året

(tidligere hovedbeskæftigelse)

Til § 7

Ved selvstændig virksomhed med varierende timetal må medlemmets arbejdstid i virksomheden højst udgøre 962 timer pr. kalenderår. Medlemmet kan ikke få efterløn for mere end 962 timer pr. år. Virksomheden skal være baseret på medlemmets egen arbejdskraft.

Medlemmet skal sandsynliggøre, at nedsættelsen af arbejdstiden er varig og skyldes faktiske ændringer. Nedsættelse af arbejdstiden kan ikke anses for at være sandsynliggjort udelukkende ved medlemmets erklæring om at ville arbejde mindre.

For medlemmer, der har drevet selvstændig virksomhed som kombinationsforsikret, eller som overgår fra delpension, henvises til vejledningen til § 2 om dokumentation for nedsættelse af arbejdstiden.

Medlemmet kan sandsynliggøre nedsættelsen af arbejdstiden ved fx at fremlægge dokumentation for salg, bortforpagtning eller lukning af dele af virksomheden, eller indskrænkning af åbningstid. Det afhænger af virksomhedens type, hvilken dokumentation der kan fremlægges. Ved bortforpagtning er det et krav, at der foreligger en skriftlig bortforpagtningsaftale, som er gensidigt uopsigelig i hele efterlønsperioden.

Ophører bortforpagtningen af årsager, som medlemmet ikke har indflydelse på, tillades dog en afbrydelse på op til 3 måneder. Medlemmet skal inden for de 3 måneder bortforpagte på ny.

A-kassen skal påse, at bortforpagtningen opfylder betingelserne i hele efterlønsperioden.

Direktøren for Arbejdsskadestyrelsen kan i særlige tilfælde og efter indstilling fra a-kassen tillade, at der er én ansat i virksomheden. Tilladelse kan fx gives til ansættelse af en vikar ved sygdom, til ansættelse af medhjælper ved høst, eller til ansættelse af en vicevært.

Tilladelse kan i særlige tilfælde også gives til, at et medlem indgår aftaler med en anden selvstændig virksomhed om udførelse af arbejde i begrænset omfang. Det kan fx være aftaler med maskinstation.

Der kan kun i ganske særlige tilfælde gives tilladelse til en helårsansættelse, og da kun i et tidsmæssigt begrænset omfang.

Til § 8

Det er ikke et krav, at medlemmet er uarbejdsdygtig i relation til alle arbejdsopgaver i virksomheden.

Til § 9

Medlemmet skal ved overgang til efterløn give a-kassen en række oplysninger om virksomhedens indkomstforhold (Skema om opgørelse af skattepligtig indkomst, sammenligningsgrundlag og skattemæssige afskrivninger). A-kassen skal bruge tallene til at beregne et gennemsnit af virksomhedens skattepligtige indkomst.

Oplysningerne skal attesteres af en registreret eller en statsautoriseret revisor. Oplysningerne kan i stedet attesteres af en økonomikonsulent eller lignende, forudsat at vedkommende er godkendt af FødevareErhverv som særligt sagkyndig. Der henvises til bekendtgørelse om statsgaranti for lån til yngre jordbrugere m.v.

A-kassen skal kontrollere, at personen, der attesterer de økonomiske oplysninger, har den fornødne autorisation, jf. § 9, stk. 2, og at personen er uafhængig af den virksomhed, som opgaven vedrører.

Ved virksomhedens skattepligtige indkomst forstås i denne bekendtgørelse over-/underskud af selvstændig virksomhed med tillæg af renteindtægter og fradrag for renteudgifter samt eventuelt med tillæg af ægtefællens løn. Ved virksomhed drevet i selskabsform forstås selskabets skattepligtige over-/underskud med tillæg af medlemmets løn m.v. og eventuelt ægtefællens løn m.v. Der er således ikke tale om skattepligtig indkomst, sådan som dette begreb er defineret i skattelovgivningen.

Den gennemsnitlige skattepligtige indkomst, som a-kassen beregner, benævnes sammenligningsgrundlaget. Dette bruges i hele efterlønsperioden. Sammenligningsgrundlaget reguleres med satsreguleringsprocenten, jf. lov om en satsreguleringsprocent.

Har begge ægtefæller deltaget i virksomheden, bruges for begge det sammenligningsgrundlag, som blev beregnet ved overgang til efterløn for den, der

først gik på efterløn. Det gælder, selv om ægtefællerne ikke går på efterløn samtidig.

A-kassen skal også beregne et gennemsnit af de skattemæssige afskrivninger i virksomheden.

Kravet om halvering af den skattepligtige indkomst i efterlønsperioden, jf. lovens § 74 f, stk. 2, gælder også for kombinationsforsikrede medlemmer. Det kombinationsforsikrede medlems indtægt skal derfor omregnes til en fuldtidsindtægt. Dette gøres ved at gange den faktiske indtægt med en faktor 37/22,5. Den beregnede fuldtidsindtægt indgår herefter i beregningen af sammenligningsgrundlaget, jf. § 9, stk. 3.

Et regnskabsår, hvori der både indgår perioder med selvstændig virksomhed i væsentligt omfang og drift af kombi-virksomhed, opgøres forholdsmæssigt i forhold til regnskabsåret. Forsikringsperioder opgøres i hele måneder. Den forsikringsstatus, medlemmet har ved månedens begyndelse, vil i opgørelsesøjemed være gældende hele måneden.

Eksempel:

År 1: Drift i væsentligt omfang, skattepligtig indkomst i virksomheden: 200.000 kr.

År 2: Drift i væsentligt omfang i 6 måneder, kombinationsforsikret i 6 måneder, skattepligtig indkomst i virksomheden: 180.000 kr.

År 3: Rent kombinationsforsikret år, skattepligtig indkomst i virksomheden: 100.000 kr.

År 1 medgår med 200.000 kr.

År 2 medgår med $(180.000 \text{ kr.} \cdot 37/22,5) \cdot 6/12 + 180.000 \text{ kr.} \cdot 6/12 = 238.000 \text{ kr.}$

År 3 medgår med $100.000 \text{ kr.} \cdot 37/22,5 = 164.444,44 \text{ kr.}$

Sammenligningsgrundlaget bliver herefter:

$(200.000 \text{ kr.} + 238.000 \text{ kr.} + 164.444,44 \text{ kr.})/3 = 200.814,81 \text{ kr.}$

Indtægten i virksomheden i perioden med efterløn må herefter ikke overstige $200.814,81 \text{ kr.}/2 = 100.407,41 \text{ kr.}$

For kombinationsforsikrede beregner a-kassen de skattemæssige afskrivninger i virksomheden uden anvendelse af en faktor. Det skyldes, at de skattemæssige afskrivninger i modsætning til indtægten i virksomheden ikke skal nedsættes i perioden med efterløn.

Til § 10

Den skattepligtige indkomst skal være halveret, fordi medlemmets arbejdstid skal kunne anses for halveret.

Udgangspunktet er, at kun medlemmet arbejder i virksomheden, og at medlemmet skal nedsætte sin arbejdstid til 962 timer om året. Arbejder ægtefællen også i virksomheden, kan ægtefællen fortsætte hermed på fuld tid. I så fald skal den skattepligtige indkomst i virksomheden kun nedsættes til 3/4 af sammenligningsgrundlaget.

Udtræder ægtefællen, der fortsat arbejdede i virksomheden på fuld tid eller halv tid, på et senere tidspunkt, skal den tilladte skattepligtige indkomst i virksomheden nedsættes tilsvarende. Det vil sige, at virksomhedens skattepligtige indkomst fremover højst må udgøre 1/4 af sammenligningsgrundlaget.

Ønsker begge ægtefæller at overgå til efterløn og fortsætte i virksomheden, skal begge nedsætte deres arbejdstid til 962 timer pr. år. Virksomhedens skattepligtige indkomst skal tilsvarende halveres i forhold til sammenligningsgrundlaget.

Eksempel 1:

A: Medlemmet(M) går på efterløn, mens ægtefællen (Æ) fortsætter på fuld tid.

Virksomhedens regnskabsår går fra 1. maj til 30. april. Virksomhedens hidtidige, gennemsnitlige, skattepligtige indkomst (sammenligningsgrundlaget) var 200.000 kr. Æ er fortsat på fuld tid i virksomheden, mens M er gået på efterløn efter at have nedsat sin arbejdstid i virksomheden. Der må i virksomheden fremover være en skattepligtig indkomst på højst 150.000 kr. (3/4 af sammenligningsgrundlaget). Det skyldes, at Æ, der fortsat arbejder på fuld tid, må skabe en indkomst i virksomheden på 100.000 kr., og at M skal halvere sin del af indkomsten til 50.000 kr.

B: Æ udtræder i første halvår af regnskabsåret.

Som i eksempel A, men Æ udtræder helt af virksomheden 1. juli, dvs. i første halvår af virksomhedens regnskabsår. Virksomhedens skattepligtige indkomst må i dette regnskabsår og fremover højst udgøre 50.000 kr. (1/4 af sammenligningsgrundlaget). Der sker ingen kompensation for det forhold, at Æ har arbejdet i virksomheden i en del af regnskabsåret.

C: Æ udtræder i andet halvår af regnskabsåret.

Som i eksempel A, men Æ udtræder i stedet i andet halvår, fx den 1. december. Den skattepligtige indkomst i virksomheden må i dette regnskabsår højst udgøre 100.000 kr. Det skyldes, at der ikke skal ske yderligere nedsættelse af den skattepligtige indkomst i virksomheden for første halvår af regnskabsåret, hvor Æ har arbejdet på fuld tid i virksomheden. For så vidt angår årene efter dét år, hvor Æ er udtrådt, henvises til eksempel B.

Eksempel 2:

A: M og Æ har begge nedsat arbejdstiden, og én eller begge er gået på efterløn.

Virksomhedens regnskabsår går fra 1. maj til 30. april. Virksomhedens hidtidige, gennemsnitlige, skattepligtige indkomst (sammenligningsgrundlaget) var på 200.000 kr. Der må i virksomheden fremover være en skattepligtig indkomst på højst 100.000 kr. (1/2 af sammenligningsgrundlaget).

B: Æ udtræder i første halvår af regnskabsåret.

Som i eksempel A, men Æ udtræder helt af virksomheden i første halvår af et senere regnskabsår. Som i eksempel 1 B må den skattepligtige indkomst i virksomheden i dette og de senere regnskabsår højst udgøre 50.000 kr. (1/4 af sammenligningsgrundlaget).

C: Æ udtræder i andet halvår af regnskabsåret.

Som i eksempel A, men Æ udtræder i stedet i andet halvår, fx den 1. december. Den skattepligtige indkomst i virksomheden må i dette regnskabsår højst udgøre 75.000 kr. (3/8 af sammenligningsgrundlaget). Det skyldes, at der ikke skal ske yderligere nedsættelse af den skattepligtige indkomst i virksomheden for første halvår af regnskabsåret, hvor Æ har arbejdet i virksomheden. For så vidt angår årene efter dét år, hvor Æ er udtrådt, henvises til eksempel B.

Til § 12

En virksomheds skattepligtige indkomst kan ikke periodiseres, men opgøres ved afslutningen af regnskabsåret. Derfor skal man bruge virksomhedens regnskabsår i stedet for kalenderåret.

Overgår medlemmet til efterløn i det første halvår af virksomhedens regnskabsår, må den skattepligtige

tige indkomst i virksomheden højst udgøre halvdelen af sammenligningsgrundlaget.

Overgår medlemmet til efterløn i det andet halvår af virksomhedens regnskabsår, må den skattepligtige indkomst i virksomheden højst udgøre 3/4 af sammenligningsgrundlaget. Det skyldes, at det ikke kan kræves, at indkomsten er nedbragt i det første halvår af virksomhedens regnskabsår, hvor medlemmet endnu ikke var gået på efterløn.

Eksempel:

A: Medlemmet(M) går på efterløn i første halvår af regnskabsåret.

Virksomhedens regnskabsår går fra 1. maj til 30. april. Virksomhedens hidtidige, gennemsnitlige, skattepligtige indkomst (sammenligningsgrundlaget) var på 200.000 kr. M overgår til efterløn i første halvår af sit eget regnskabsår, fx den 2. maj. M må i det regnskabsår, hvor M går på efterløn, højst have en skattepligtig indkomst fra virksomheden på 100.000 kr.

B: M går på efterløn i andet halvår af regnskabsåret.

Hvis M i stedet overgår i andet halvår af sit eget regnskabsår, fx den 3. november, må M i hele overgangsåret, dvs. frem til den 30. april, have en skattepligtig indkomst fra virksomheden på højst 150.000 kr.

Fremover må M højst have en skattepligtig indkomst i virksomheden på 100.000 kr. pr. regnskabsår.

Til § 13

Driver ægtefællerne virksomheden sammen, og nedsætter kun den ene ægtefælle sin arbejdstid i virksomheden for at gå på efterløn, skal virksomhedens skattepligtige indkomst ikke halveres, men nedsættes forholdsmæssigt. Det skyldes, at den del af den skattepligtige indkomst, der skabes af den ægtefælle, som fortsætter på fuld tid, ikke skal nedsættes.

Går medlemmet på efterløn i første halvår af virksomhedens regnskabsår, må den skattepligtige indkomst derfor højst udgøre 3/4 af sammenligningsgrundlaget. Går medlemmet på efterløn i andet halvår, må indkomsten højst udgøre 7/8 af sammenligningsgrundlaget. Det skyldes, at den skatte-

pligtige indkomst, der er skabt i det første halvår af regnskabsåret, er uden betydning.

Nedsætter begge ægtefæller deres arbejdstid samtidig, bruges principperne fra § 12.

Eksempel:

A: Medlemmet(M) går på efterløn i første halvår af regnskabsåret, mens ægtefællen(Æ) fortsætter på fuld tid.

Virksomhedens regnskabsår går fra 1. maj til 30. april. Virksomhedens hidtidige, gennemsnitlige, skattepligtige indkomst (sammenligningsgrundlaget) var på 200.000 kr. Æ er fortsat på fuld tid i virksomheden, mens M er gået på efterløn efter at have nedsat sin arbejdstid i virksomheden. Der må i virksomheden fremover være en skattepligtig indkomst på højst 150.000 kr. (3/4 af sammenligningsgrundlaget). Det skyldes, at Æ, der arbejder på fuld tid, fortsat må skabe en indkomst i virksomheden på 100.000 kr., mens M højst må skabe en indkomst på 50.000 kr.

B: M går på efterløn i andet halvår af regnskabsåret, mens Æ fortsætter på fuld tid.

Overgår M i stedet i andet halvår af regnskabsåret, fx den 3. november, må der i virksomheden i hele overgangsåret, dvs. frem til den 30. april, være en skattepligtig indkomst på højst 175.000 kr. (7/8 af sammenligningsgrundlaget). Det skyldes, at virksomhedens samlede indkomst nedsættes med 1/8, når M går på efterløn i andet halvår af virksomhedens regnskabsår, idet indkomsten, fra før M går på efterløn, er uden betydning, ligesom den del af indkomsten, der er skabt af Æ, er uden betydning.

Til § 14, stk. 2

Medlemmet kan højst få efterløn for 962 timer pr. kalenderår - dog mindre i overgangsåret. Da medlemmet mindst skal have fradrag for 12 timer pr. uge, kan medlemmet kun fordele 338 timer pr. kalenderår efter eget valg.

Medlemmet skal påføre mindst 12 timer pr. uge. De 12 timer pr. uge anses for arbejde, uanset om medlemmet reelt har arbejdet. A-kassen skal indstille udbetalingen, når medlemmet i et kalenderår har fået efterløn for 962 timer.

Til § 14, stk. 3

Medlemmet skal oplyse om alle forhold af betydning for retten til efterløn. Det gælder særligt ved indskrænkninger og udvidelser i virksomhedens og arbejdsmængdens omfang.

Til § 15

Der henvises til skema (Årsskema 1 – om opgørelse af skattepligtig indkomst for medlemmer, der driver selvstændig virksomhed efter lovens § 74 f, stk. 2). På skemaet skal medlemmet oplyse om den skattepligtige indkomst i regnskabsåret, jf. § 9, stk. 1, i denne bekendtgørelse. Over-/underskuddet skal reguleres for skattemæssige afskrivninger, der overstiger de gennemsnitlige afskrivninger fra 3-årsperioden. Hvis afskrivningerne i et regnskabsår overstiger de gennemsnitlige afskrivninger, jf. § 9, stk. 3, i denne bekendtgørelse, kan den del af afskrivningsbeløbet i det enkelte regnskabsår, der overstiger de gennemsnitlige afskrivninger, ikke fratrækkes og dermed reducere overskuddet.

Oplysningerne skal attesteres af en registreret eller en statsautoriseret revisor. Oplysningerne kan i stedet attesteres af en økonomikonsulent eller lignende, forudsat at vedkommende er godkendt af FødevareErhverv som særligt sagkyndig. Der henvises til bekendtgørelse om statsgaranti for lån til yngre jordbrugere m.v.

A-kassen skal kontrollere, at personen, der attesterer de økonomiske oplysninger, har den fornødne autorisation, jf. § 15, stk. 1, og at personen er uafhængig af den virksomhed, som opgaven vedrører.

Til § 16, stk. 2

Har medlemmet arbejdet i mere end de tilladte 962 timer i virksomheden, kan medlemmet ikke få efterløn i resten af kalenderåret. Udbetalingen af efterløn kan først genoptages fra den følgende 1. januar. Er medlemmet blevet tildelt en effektiv karantæne, kan udbetalingen dog først genoptages, når karantænen er udstået. Medlemmet skal sandsynliggøre, at arbejdet i virksomheden ikke igen vil overstige de tilladte timer. Det kan sandsynliggøres fx ved at fremlægge dokumentation for, at overskridelsen skyldtes forhold, som medlemmet ikke havde indflydelse på.

Til § 17

På baggrund af oplysningerne, jf. § 15, skal a-kassen kontrollere, om medlemmet har nedbragt den skattepligtige indkomst i virksomheden i forhold til sammenligningsgrundlaget. Overstiger den skattepligtige indkomst i virksomheden det tilladte, skal medlemmet tilbagebetale det for meget udbetalte beløb. Tilbagebetaling kan ske ved modregning i ydelser fra a-kassen. Vurderer a-kassen, at medlemmet har handlet svigagtigt eller groft uagtsomt, jf. §§ 86 og 87 i loven, skal a-kassen træffe afgørelse om tilbagebetaling og sanktion efter disse regler.

Til § 17, stk. 1

Udgangspunktet er, at der sker tilbagebetaling eller modregning af efterløn for den del af den skattepligtige indkomst i virksomheden i et regnskabsår, der har oversteget halvdelen af sammenligningsgrundlaget, jf. § 10, stk. 1.

Reglen i § 17, stk. 1, 2. pkt., gælder kun i det år, hvor medlemmet overgår til efterløn, og kun hvis medlemmet er gået på efterløn i andet halvår af regnskabsåret.

Når et regnskabsår dækker en periode med både efterløn og med folkepension, kan der ikke kræves tilbagebetaling, jf. bekendtgørelsens § 17, stk. 1, 1. pkt. Det skyldes, at et regnskabsår ikke kan periodiseres, da det som hovedregel ikke er muligt at konstatere, hvornår en indtægt er optjent, og at der ikke i loven er hjemmel til at inddrage forhold, der vedrører en periode, efter at medlemmet er overgået til folkepension.

Hvis indtægten eller arbejdstiden i virksomheden er blevet forøget væsentligt i det regnskabsår, hvor medlemmet går fra efterløn til folkepension, skal a-kassen undersøge, om medlemmet har overtrådt betingelserne i tilladelsen til selvstændig virksomhed i efterlønsperioden.

Til § 17, stk. 2

Driver ægtefællerne virksomheden sammen, jf. § 10, stk. 2, og fortsætter ægtefællen på fuld tid i virksomheden, sker der tilbagebetaling eller modregning for den del af den skattepligtige indkomst i virksomheden i et regnskabsår, der har oversteget 3/4 af sammenligningsgrundlaget.

Reglen i § 17, stk. 2, 2. pkt., gælder kun i det år, hvor medlemmet overgår til efterløn, og kun hvis medlemmet er gået på efterløn i andet halvår af regnskabsåret.

Til § 17, stk. 3

Der henvises til eksemplerne til § 10, hvoraf det fremgår, at den tilladte skattepligtige indkomst i virksomheden nedsættes forholdsmæssigt, hvis ægtefællen senere udtræder eller halverer sin arbejdstid i virksomheden.

Til § 17, stk. 5

Reglen bruges, hvis den skattepligtige indkomst i en virksomhed før overgang til efterløn har været så lav, at sammenligningsgrundlaget er lavere end 90.531 kr. (2011-niveau). I disse tilfælde sker der alene tilbagebetaling eller modregning for den del af den skattepligtige indkomst i virksomheden, der har oversteget sammenligningsgrundlaget.

Til § 17, stk. 6

Reglen bruges, hvis den skattepligtige indkomst i en virksomhed før overgang til efterløn har været af et sådant omfang, at sammenligningsgrundlaget er på mellem 90.531 kr. og 181.063 kr. (2011-niveau). Der sker alene tilbagebetaling eller modregning af efterløn for den del af den skattepligtige indkomst i virksomheden, der har oversteget 90.531 kr. (2011-niveau).

Eksempel:

Virksomhedens sammenligningsgrundlag er på 70.000 kr. Den skattepligtige indkomst i virksomheden må i perioden med efterløn som udgangspunkt ikke overstige 35.000 kr. Den skattepligtige indkomst i virksomheden bliver i et år med efterløn på 50.000 kr. Da medlemmet er omfattet af stk. 6, sker der ingen tilbagebetaling, fordi den skattepligtige indkomst i virksomheden ikke har oversteget 90.531 kr. (2011-niveau).

Til § 17, stk. 8

Overstiger den skattepligtige indkomst i virksomheden det tilladte beløb, skal a-kassen straks indstille udbetalingen af efterløn. A-kassen skal undersøge forholdet og høre medlemmet om årsagen til overskridelsen. På baggrund heraf skal a-kassen vurdere, om det kan anses for sandsynlig-

gjort, at overskridelsen ikke skyldes, at medlemmet har brugt mere end det tilladte timetal.

Kapitel 3

Selvstændig virksomhed som bibeskæftigelse

Til § 18

Et medlem, der ønsker at påbegynde eller videreføre en selvstændig virksomhed som bibeskæftigelse i efterlønsperioden, kan søge om en tilladelse hertil i a-kassen.

Medlemmet, skal have en tilladelse, uanset hvilken type virksomhed der er tale om. Det gælder således også for medlemmer, der fx driver et mindre landbrug eller har selvstændig virksomhed i form af udlejningsejendom.

Ved vurderingen af, om der er tale om selvstændig virksomhed (modsat fx formueforvaltning eller hobby), skal a-kassen bruge de almindelige regler om afgrænsning heraf. Er der tale om formueforvaltning, og medlemmet ikke på nogen måde deltager i virksomhedens drift, er virksomheden uden betydning for retten til efterløn.

Der henvises til bekendtgørelse om drift af selvstændig virksomhed.

Et medlem kan ikke gå på efterløn, før medlemmet har fået tilladelse til drift af virksomheden. Tilladelsen kan tidligst have virkning fra ansøgningstidspunktet. Er medlemmet på efterløn, og påbegynder medlemmet virksomhed, skal a-kassen indstille udbetalingen, indtil medlemmet får en tilladelse. Det er ikke muligt at få en tilladelse med tilbagevirkende kraft.

Hvis medlemmet ikke får tilladelse til drift af virksomheden, kan a-kassen tidligst genoptage udbetalingen af efterløn ved virksomhedens ophør. Ophør skal ske efter reglerne om ophør i bekendtgørelse om udøvelse af selvstændig virksomhed som bibeskæftigelse. Har indtægt eller arbejdstid i virksomheden endvidere overskredet grænserne for 400-timers-ordningen, skal reglerne om tilbagebetaling mv. i bekendtgørelsens § 23 og § 24 anvendes.

Hvis medlemmet ved overgang til efterløn eller senere på sine efterlønskort urigtigt har svaret nej til at drive selvstændig virksomhed, skal a-kassen

træffe afgørelse om tilbagebetaling og sanktion efter lovens §§ 86 og 87.

Arbejdstiden i virksomheden

Medlemmet skal ved ansøgningen give a-kassen oplysninger, som skal bruges til at vurdere, om arbejdstiden i virksomheden kan holdes inden for de 400 timer pr. kalenderår.

En forudsætning for tilladelse er, at der er tale om begrænset drift af virksomhed, som kan karakteriseres som bibeskæftigelse. Den samlede arbejdstid i virksomheden må ikke overstige 400 timer pr. kalenderår. Medlemmet kan bruge fremmed hjælp eller have ansatte i virksomheden. Selv om medlemmet bruger fremmed hjælp eller har en ansat, er det et krav, at den samlede arbejdstid i virksomheden højst udgør 400 timer.

Muligheden for at drive selvstændig virksomhed samtidig med efterløn er stærkt begrænset, når der annonceres eller sælges på internettet. Det skyldes, at der ved annoncering og salg på internettet som udgangspunktet vil være tale om et ubegrænset kundegrundlag for virksomheden.

Det påhviler medlemmet at fremlægge dokumentation for, at virksomheden er underlagt nogle ydre rammer, der sandsynliggør, at virksomheden i hele efterlønsperioden kan holdes inden for rammen på 400 timer. Medlemmets erklæring om at ville holde virksomheden inden for rammen på 400 timer kan ikke i sig selv anses for at være dokumentation for, at der er en ydre ramme, der afgrænser virksomheden.

Når a-kassen vurderer en ansøgning om selvstændig virksomhed samtidig med efterløn, skal den altid tage udgangspunkt i den potentielt mulige arbejdstid og indtjening, da medlemmet skal sandsynliggøre, at arbejdstid og indtjening i hele efterlønsperioden kan holdes inden for grænserne. Hvis medlemmet fx oplyser 3-5 timer om ugen med en timeløn på 150-200 kr., er den potentielle indtjening på 1.000 kr. om ugen.

Når a-kassen vurderer en ansøgning om landbrugsvirksomhed, skal a-kassen altid indhente konkrete og detaljerede oplysninger om arbejdets art og omfang. A-kassen skal ved vurderingen af ansøgningen sammenholde medlemmets oplysninger med de normtimesatser, der fremgår af bilag 2 til

bekendtgørelse om statsgaranti for lån til yngre jordbrugere m.v.

Grundlaget for a-kassens afgørelse om tilladelse til selvstændig virksomhed skal fremgå af tilladelsen, så medlemmet kan se, hvad der er givet tilladelse til, og hvor grænserne for tilladelsen går. Det betyder, at medlemmets oplysninger om tidsforbrug og indtjening i virksomheden skal fremgå af afgørelsen.

Har virksomheden før været drevet som hovedbeskæftigelse eller som bibeskæftigelse i større omfang end 400 timer, kan medlemmet sandsynliggøre, at arbejdstiden og dækningsbidrag 1 fremover kan holdes inden for grænserne, ved at fremlægge dokumentation for, at der er sket en varig indskrænkning. Medlemmet kan fx fremlægge dokumentation for, at der er sket salg eller bortforpagtning af en del af virksomheden, indskrænkning i åbningstider eller driftsomlægning (eksempelvis salg af dyr).

Har medlemmet bortforpagtet en del af virksomheden for at få godkendt resten af virksomheden som en § 18-virksomhed, skal denne del forblive bortforpagtet i hele efterlønsperioden. Det er et krav, at der foreligger en skriftlig bortforpagtningsaftale. Ophører bortforpagtningen, tillades dog en afbrydelse på op til 3 måneder, således at medlemmet inden for de 3 måneder skal finde en ny forpagter.

A-kassen skal påse, at bortforpagtningen opfylder betingelserne i hele efterlønsperioden.

Indtægten i virksomheden

Virksomhedens indtægt må ikke i noget regnskabsår i efterlønsperioden overstige 69.363 kr. (2011-niveau) eller den tilladte indtægt i overgangsåret, jf. § 19, stk. 2. Ved virksomhedens indtægt forstås nettoomsætning fratrukket vareforbrug, svarende til det regnskabstekniske begreb »dækningsbidrag 1«. Begrebet »nettoomsætning« er defineret i lov om visse selskabers aflæggelse af årsregnskab m.v. (årsregnskabsloven). Hvad der forstås som virksomhedens vareforbrug afhænger af, hvilken type af virksomhed, der er tale om. Vareforbruget betegnes som de direkte variable omkostninger, som er afledt af varesalget eller tjenesteydelsen. Øvrige variable omkostninger som fx salgs- og ad-

ministrationsomkostninger eller kapacitetsomkostninger (fx omkostninger til kontorhold, husleje og kontingent) kan ikke medtages som en del af vareforbruget. Salgsfremmende omkostninger som fx udgifter til reklame, annoncering, udstillinger og messer indgår heller ikke som en del af vareforbruget. Hvis lønudgifter er afledt direkte af produktionen eller fremstillingen i en produktions-, håndværks-, entreprenør- eller landbrugsvirksomhed, fx udgifter til maskinstation, kan disse tillige opgøres som en del af vareforbruget. Lønomkostninger, som vedrører fx administrative funktioner, kan derimod ikke medregnes.

I en landbrugsvirksomhed kan vareforbruget fx bestå af køb af såsæd, gødning, foder og dyr samt periodens ændring i varelager og besætninger. I en handelsvirksomhed kan vareforbruget fx bestå af køb af varer til videresalg, emballage og fragt samt periodens ændring i varelager. I en fremstillings- eller håndværksvirksomhed kan vareforbruget fx bestå af køb af materialer, emballage og fragt samt periodens ændring i igangværende produktion eller arbejder og varelager. I en arkitektvirksomhed kan vareforbruget fx bestå af udgifter til tryk af tegninger. I en udlejningsvirksomhed kan vareforbruget fx bestå af udgifter til vedligeholdelse af den enkelte lejlighed. Udgifter til drift og vedligeholdelse af ejendommen anses ikke for vareforbrug.

Eksempel 1:

Specifikation af dækningsbidrag 1 i en handelsvirksomhed.

Nettoomsætning	140.000 kr.
Vareforbrug	-81.000 kr.
- Vareindkøb	-75.000 kr.
- Emballage	-2.000 kr.
- Fragt	-4.000 kr.
Ændring af varelager	-20.000 kr.
- Beholdning primo året	-80.000 kr.
- Beholdning ultimo året	60.000 kr.
Dækningsbidrag 1	39.000 kr.

Udgifter til fx husleje, forsikringer, revisor og renter samt afskrivninger kan ikke opgøres som en del af vareforbruget.

Oplysningerne om nettoomsætning og dækningsbidrag 1 skal attesteres af en registreret eller en statsautoriseret revisor. Oplysningerne kan i stedet attesteres af en økonomikonsulent eller lignende, forudsat at vedkommende er godkendt af FødevareErhverv som særligt sagkyndig. Der henvises til bekendtgørelse om statsgaranti for lån til yngre jordbrugere m.v.

A-kassen skal kontrollere, at personen, der attesterer de økonomiske oplysninger, har den fornødne autorisation, jf. § 18, stk. 8, og at personen er uafhængig af den virksomhed, som opgaven vedrører.

Medlemmet skal fremlægge en specifikation af, hvorledes det attesterede dækningsbidrag 1 fremkommer, hvis a-kassen, Arbejdsskadestyrelsen eller Pensionsstyrelsen beder herom. Specifikationen kan ske i form af et årsregnskab eller en opgørelse over nettoomsætning og vareforbrug med nærmere angivelse af de poster, som vareforbruget indeholder. Specifikationen skal på samme måde som attestationen udføres af en registreret eller statsautoriseret revisor eller en særligt sagkyndig.

A-kassen skal indhente en specifikation, hvis revisorens tal giver anledning til at tro, at dækningsbidrag 1 er udregnet forkert.

Eksempel 2:

Specifikation af dækningsbidrag 1 i en landbrugsvirksomhed.

Nettoomsætning	405.000 kr.
- salg af svin	358.000 kr.
- salg af kreaturer	9.000 kr.
- salg af markprodukter	20.000 kr.
- EU-støtte	18.000 kr.
Vareforbrug	-339.000 kr.
- køb af svin	-200.000 kr.
- markudgifter	- 23.000 kr.
- foder	-115.000 kr.
- dyrlæge og medicin	-1.000 kr.
Ændringer i besætning	-16.000 kr.
- værdi af besætning primo året	-101.000 kr.
- værdi af besætning ultimo året	85.000 kr.
Dækningsbidrag 1	50.000 kr.

Udgifter til fx vedligeholdelse af bygninger og afskrivninger kan ikke opgøres som en del af vareforbruget.

Særligt vedrørende interessentskaber

Ejerskab af ideelle andele i et interessentskab er uden betydning for retten til efterløn, hvis der alene er tale om passiv formueanbringelse. Det vil sige, at medlemmet ikke på nogen måde deltager i driften af interessentskabet, herunder i bestyrelsesarbejde eller ledelsesopgaver. De nærmere regler herom fremgår af bekendtgørelse om optagelse som lønmodtager m.fl., selvstændig erhvervsdrivende og nyuddannet i a-kasse.

Et medlem, der driver selvstændig virksomhed i interessentskabsform, har på trods af reglerne i stk. 2 adgang til efterløn, hvis medlemmet kan sandsynliggøre, at medlemmets personlige arbejde i virksomheden ikke overstiger 400 timer pr. kalenderår. Vurderingen foretages konkret på grundlag af oplysninger om samtlige medlemmets arbejdsopgaver i virksomheden.

Eksempel:

Specifikation af dækningsbidrag 1 i en virksomhed med udlejningsejendomme.

Nettoomsætning	132.000 kr.

Indtægten ved interessentskabet opgøres i forhold til medlemmets ideelle andel af virksomheden, jf. stk. 4.

Medlemmer, der ønsker at overgå til efterløn fra drift af et interessentskab, hvor medlemmet samlet set har drevet virksomheden i større omfang end 400 timers årligt arbejde og med en indtægt på mere end 69.363 kr. pr. regnskabsår (2011-niveau) eller mere end den tilladte indtægt, jf. § 19, stk. 2, skal efter stk. 6 både sandsynliggøre, at det personlige arbejde i virksomheden er reduceret, og at medlemmets andel af virksomhedens indtægt beregnet i forhold til medlemmets ideelle andel af virksomheden kan holdes under indtægtsgrænsen efter overgang til efterløn.

Til § 19

Listerne i § 19, stk. 2 og 3, er ikke udtømmende.

- huslejeindtægter 132.000 kr.

Vareforbrug

-89.300 kr.

- vand, varme og el (hvis der er separate målere for hvert lejemål) -52.500 kr.

- vedligeholdelse af den enkelte lejlighed -36.800 kr.

Dækningsbidrag 1

42.700 kr.

Terminsrenter, afskrivninger, forsikringer og ejendomsskatter kan ikke opgøres som en del af vareforbruget.

Til § 20

Det tilladte timetal skal nedsættes forholdsmæssigt afhængigt af, på hvilket tidspunkt i kalenderåret medlemmet går på efterløn.

Dækningsbidrag 1 kan forhøjes i overgangsåret for virksomheder, som indtil medlemmets overgang til efterløn har været drevet som medlemmets hoved- eller bibeskæftigelse i mindst 1 regnskabsår. Har medlemmet ikke valgt at forhøje dækningsbidrag 1, kan medlemmet ikke efter overgang til efterløn anmode om, at dækningsbidrag 1 bliver forhøjet i overgangsåret. Overstiger dækningsbidrag 1 således beløbsgrænsen i § 18, stk. 4, gælder de almindelige regler om tilbagebetaling m.v. efter § 24.

Vælger medlemmet at forhøje dækningsbidrag 1, er opgørelsen af dækningsbidrag 1 i overgangsåret afhængig af medlemmets individuelle forhold i virksomheden, idet opgørelsen skal ske i forhold til virksomhedens gennemsnitlige dækningsbidrag 1 inden for de 3 seneste, hele regnskabsår. Jo senere i regnskabsåret medlemmet overgår til efterløn, desto større indflydelse har medlemmets individuelle forhold på opgørelsen af dækningsbidrag 1 i overgangsåret.

Definitionen af et »helt regnskabsår« svarer til definitionen af regnskabsår i § 4 i bekendtgørelse om fremgangsmåden ved beregning af arbejdsfortjenesten for selvstændige erhvervsdrivende.

Eksempel 1:

Et medlem har ved sin selvstændige virksomhed som hovedbeskæftigelse haft et gennemsnitligt dækningsbidrag 1 på 240.000 kr. pr. regnskabsår inden for de seneste, hele 3 regnskabsår. Virksomhedens regnskabsår følger kalenderåret. Dækningsbidrag 1 forhøjes med 20.000 kr. pr. afsluttet måned inden overgangen til efterløn (240.000 kr./12 må-

neder) og dækningsbidrag 1 udgør 5.780,25 kr. pr. påbegyndt måned efter overgangen til efterløn i overgangsåret (69.363 kr. (2011-niveau)/12 måneder).

Overgår medlemmet i januar måned, vil dækningsbidrag 1 udgøre 69.363 kr. (0×20.000 kr. + $12 \times 5.780,25$ kr.).

Overgår medlemmet i februar måned, vil dækningsbidrag 1 udgøre 83.580 kr. (1×20.000 kr. + $11 \times 5.780,25$ kr.).

Overgår medlemmet i maj måned, vil dækningsbidrag 1 udgøre 126.242 kr. (4×20.000 kr. + $8 \times 5.780,25$ kr.).

Overgår medlemmet i august måned, vil dækningsbidrag 1 udgøre 168.901,25 kr. (7×20.000 kr. + $5 \times 5.780,25$ kr.).

Overgår medlemmet i oktober måned, vil dækningsbidrag 1 udgøre 197.340,75 kr. (9×20.000 kr. + $3 \times 5.780,25$ kr.).

Overgår medlemmet i december måned, vil dækningsbidrag 1 udgøre 225.780,25 kr. (11×20.000 kr. + $1 \times 5.780,25$ kr.).

Eksempel 2:

Et medlem har ved sin selvstændige virksomhed som bibeskæftigelse haft et gennemsnitligt dækningsbidrag 1 på 75.000 kr. pr. regnskabsår inden for de seneste, hele 3 regnskabsår. Virksomhedens regnskabsår går fra 1. april til 31. marts. Dækningsbidrag 1 forhøjes med 6.250 kr. pr. afsluttet måned inden overgangen til efterløn (75.000 kr./12 måneder), og dækningsbidrag 1 udgør 5.780,25 kr. pr. påbegyndt måned efter overgangen til efterløn i overgangsåret (69.363 kr. (2011-niveau)/12 måneder).

Overgår medlemmet i april måned, vil dækningsbidrag 1 udgøre 69.363,00 kr. (0 x 6.250 kr. + 12 x 5.780,25 kr.).

Overgår medlemmet i juli måned, vil dækningsbidrag 1 udgøre 70.772,25 kr. (3 x 6.250 kr. + 9 x 5.780,25 kr.).

Overgår medlemmet i oktober måned, vil dækningsbidrag 1 udgøre 72.181,50 kr. (6 x 6.250 kr. + 6 x 5.780,25 kr.).

Overgår medlemmet i januar måned, vil dækningsbidrag 1 udgøre 73.590,75 kr. (9 x 6.250 kr. + 3 x 5.780,25 kr.).

Overgår medlemmet i marts måned, vil dækningsbidrag 1 udgøre 74.530,25 kr. (11 x 6.250 kr. + 1 x 5.780,25 kr.).

Til § 21, stk. 1

På efterlønskortet skal medlemmet oplyse om sit tidsforbrug i virksomheden. Har medlemmet fået hjælp til arbejdet i virksomheden, skal medlemmet i en særlig rubrik oplyse, hvor mange timer medlemmet har fået hjælp i virksomheden. Det gælder uanset, om det er medlemmets ægtefælle, samlever, børn, en ansat eller en anden selvstændig erhvervsdrivende, der har udført arbejdet i virksomheden.

Til § 21, stk. 3, og § 26, stk. 3

Animalsk produktion omfatter såvel store besætninger, som små dyrehold. Det skyldes, at der selv med små dyrehold vil være arbejdsopgaver, der skal varetages dagligt. Det kan fx være tilsyn med dyr, hegn og læskure, fodring, vanding, indkøb og transport af foder. Der kan også være flytning af dyr fra en fold til en anden, kontakt med dyrlæge, transport til og fra slagteri, administration mv. Der henvises til § 14, stk. 4, i bekendtgørelse om fradrag i arbejdsledighedsdagpenge m.v.

Til § 21, stk. 4

A-kassen skal ved vurderingen af, om de løbende oplyste timetal er sandsynlige, særligt sammenholde tallene på efterlønskortene med de timer, som medlemmet oplyste ved overgang til efterløn eller ved påbegyndelse af virksomheden. Ved landbrugsproduktion kan medlemmets oplysninger sammenholdes med de normtimesatser, der fremgår af bilag 2 til bekendtgørelse om statsgaranti for lån til yngre jordbrugere m.v.

Til § 22, stk. 1-3

Der henvises til skema (Årsskema for medlemmer med bibeskæftigelse ved selvstændig virksomhed). På skemaet skal medlemmet oplyse virksomhedens dækningsbidrag 1, omsætning og vareforbrug.

Har virksomheden haft en nettoomsætning på mindre end 69.363 kr. (2011-niveau), kan dækningsbidraget ikke blive på mere end 69.363 kr. (2011-niveau). Medlemmet kan derfor nøjes med at oplyse omsætningens størrelse.

Oplysningerne skal altid være attesteret af en statsautoriseret eller registreret revisor. Oplysningerne kan dog i stedet attesteres af en økonomikon-sulent eller lignende, forudsat at vedkommende er godkendt af FødevareErhverv som særligt sagkyndig. Der henvises til bekendtgørelse om statsgaranti for lån til yngre jordbrugere m.v.

Da skemaerne skal indsendes senest 3 måneder efter afslutningen af virksomhedens individuelle regnskabsår, er der ikke en fast dato hvert år for indsendelse af skemaerne.

Til § 22, stk. 4

Afleverer medlemmet ikke årsskemaet rettidigt, skal a-kassen indstille udbetalingen af efterløn. Udbetalingen kan genoptages, når medlemmet har afleveret oplysningerne. Ville medlemmet have været berettiget til efterløn i den mellemliggende periode, kan medlemmet få efterløn med tilbagevirkende kraft for perioden.

Til § 23

Konstaterer a-kassen inden kalenderårets udgang, at timetallet ved virksomheden overstiger 400 timer, skal a-kassen indstille udbetalingen af efterløn. Udbetaling af efterløn kan ikke genoptages før den 1. januar i det følgende år.

A-kassen skal træffe afgørelse om tilbagebetaling af den efterløn, der er udbetalt efter tidspunktet for overskridelse af de 400 timer. Der er tale om en vurdering efter lovens § 86.

Eksempel:

Medlemmet påfører i november måned så mange timer på sit efterlønskort, at det samlede timetal for kalenderåret bliver på 405 timer. A-kassen skal indstille udbetalingen og træffe afgørelse. Al efterløn udbetalt efter den dag, hvor timegrænsen på 400 ti-

mer blev overskredet, er fejludbetalt. Udbetalingen kan først genoptages i det følgende kalenderår. Det gælder, uanset hvornår i kalenderåret medlemmet har overskredet timegrænsen.

Til § 24

Konstaterer a-kassen på det årlige skema om virksomhedens indtægt, at dækningsbidrag 1 i regnskabsåret har oversteget 69.363 kr. (2011-niveau) eller det tilladte dækningsbidrag 1, jf. § 20, stk. 2, indstiller a-kassen udbetalingen af efterløn.

Vurderer a-kassen, at medlemmet har været i god tro om overskridelsen, kan udbetalingen genoptages på det vilkår, at medlemmet betaler efterløn tilbage svarende til overskridelsen.

Eksempel 1:

Medlemmet afleverer årsskema til a-kassen 3 måneder efter regnskabsårets afslutning. A-kassen konstaterer, at virksomheden har haft et dækningsbidrag 1 på 71.873 kr. i regnskabsåret. Virksomheden har tidligere været drevet som en mindre bibeskæftigelse med et dækningsbidrag 1 på under 69.363 kr. (2011-niveau). A-kassen standser udbetalingen af efterløn og undersøger sagen nærmere. Det viser sig, at overskridelsen var undskyldelig. A-kassen skal derfor ikke træffe afgørelse efter §§ 86 og 87 i loven. A-kassen skal træffe afgørelse om, at genoptagelse af udbetalingen kan ske på vilkår af, at medlemmet betaler efterløn tilbage med 2.510 kr., hvilket svarer til overskridelsen. Accepterer medlemmet ikke dette vilkår, kan udbetalingen af efterløn ikke genoptages.

Vurderer a-kassen, at medlemmet har handlet svigagtigt eller groft uagtsomt, jf. §§ 86 og 87 i loven, skal a-kassen træffe afgørelse om tilbagebetaling og sanktion efter disse regler. Der bliver da ikke tale om vilkår. Medlemmet skal betale efterløn tilbage fra det tidspunkt, hvor medlemmet har handlet svigagtigt eller uagtsomt, idet medlemmet vidste eller burde vide, at indtægtsgrænsen ville blive overskredet. Kan medlemmet godtgøre, at dækningsbidrag 1 i det indeværende regnskabsår ikke vil overskride grænsen i § 18, stk. 4, er efterløn i dette regnskabsår udbetalt med rette.

Eksempel 2:

Medlemmet er gået på efterløn og får tilladelse til at påbegynde selvstændig virksomhed 1. juli 2011.

Regnskabsåret går fra 1. juli til 30. juni. Helt fra starten står det klart for medlemmet, at virksomhedens dækningsbidrag 1 bliver langt over 69.363 kr. Medlemmet oplyser imidlertid ikke herom til a-kassen. Først ved oplysning på årsskema 3 måneder efter regnskabsårets afslutning (oktober 2012) får a-kassen kendskab til overskridelsen. Medlemmet skal betale al efterløn fra 1. juli 2011 tilbage, og a-kassen skal indstille medlemmet til svingssanktion.

Når et regnskabsår dækker en periode med både efterløn og med folkepension, er der som udgangspunkt ikke hjemmel i loven til at kræve tilbagebetaling med mindre det kan godtgøres, at medlemmet har overtrådt betingelserne i tilladelsen til selvstændig virksomhed samtidig med efterløn, jf. bekendtgørelsens § 24, stk. 2. Det skyldes, at et regnskabsår ikke kan periodiseres, da det som hovedregel ikke er muligt at konstatere, hvornår en indtægt er optjent, og at der ikke i loven er hjemmel til at inddrage forhold, der vedrører en periode, efter at medlemmet er overgået til folkepension.

Hvis indtægten i virksomheden er blevet forøget væsentligt i det regnskabsår, hvor medlemmet går fra efterløn til folkepension, skal a-kassen undersøge, om medlemmet har overtrådt betingelserne i tilladelsen til selvstændig virksomhed som bibeskæftigelse samtidig med efterløn.

Kapitel 4

Enkeltstående arbejdsopgave, der har karakter af selvstændig virksomhed

Til § 25

Tilladelse kan gives, hvis opgaven klart fremstår som en enkeltstående opgave i modsætning til påbegyndelse af vedvarende selvstændig virksomhed. Opgaven skal kunne udføres inden for 400 timer og inden for en periode på højst 6 måneder. Til brug for a-kassens vurdering af, om opgaven kan holdes inden for de tidsmæssige begrænsninger, skal medlemmet blandt andet oplyse om det forventede tidsforbrug samt om arten og omfanget af opgaven og eventuelt om indtægten.

Ved vurderingen af en ansøgning om tilladelse til enkeltstående opgave skal der altid tages udgangspunkt i den potentielt mulige arbejdstid, da medlemmet skal sandsynliggøre, at arbejdstiden i perioden på højst 6 måneder kan holdes indenfor

grænserne. Hvis medlemmet fx oplyser 3-5 timer om ugen, er den potentielle arbejdstid på 5 timer om ugen.

Grundlaget for a-kassens afgørelse om tilladelse til enkeltstående opgave skal fremgå af tilladelsen, så medlemmet kan se, hvad der er givet tilladelse til, og hvor grænserne for tilladelsen går.

Hvis der fx annonceres, købes driftsmidler, indrettes lokaler til brug for erhvervsudøvelse eller foretages andet til etablering af vedvarende selvstændig virksomhed, kan opgaven ikke anses for enkeltstående.

Ønsker medlemmet inden for en kortere periode at udføre flere opgaver, bliver medlemmet som udgangspunkt omfattet af reglerne om bibeskæftigelse i efterlønsperioden.

Kræver opgaven, at medlemmet efter momsloven skal lade sig momsregistrere, er det et krav, at medlemmet straks efter opgavens afslutning afmelder sig momsregistret. I modsat fald kan opgaven ikke anerkendes som en enkeltstående arbejdsopgave.

Har et medlem fået tilladelse til drift af selvstændig virksomhed som bibeskæftigelse i perioden med efterløn, jf. § 18, kan medlemmet også få tilladelse til at udføre enkeltstående opgave samtidig med bibeskæftigelsen. Det er et krav, at der ikke er tale om samme type virksomhed. Medlemmet kan således have virksomhed som bibeskæftigelse i 400 timer i et kalenderår og i samme kalenderår udføre en en-

keltstående arbejdsopgave af op til 400 timers varighed. Momsafregning fra en enkeltstående opgave må ikke angives på samme CVR nr., som moms fra bibeskæftigelsen.

Tilladelse til enkeltstående opgave skal gives forud for arbejdets påbegyndelse. Direktøren for Arbejdsskadestyrelsen kan dog i ganske særlige tilfælde dispensere for kravet om forudgående tilladelse. Der kan fx gives dispensation til et medlem, der i perioden med efterløn skal afvikle afdød ægtefælles virksomhed.

Til § 28

Efter de 6 måneder skal medlemmet aflevere dokumentation til a-kassen for, at opgaven er afsluttet, og at medlemmet er afmeldt momsregistret.

Dokumentation for, at opgaven er afsluttet, kan fx bestå i kopi af kvittering for betaling.

Har medlemmet ikke gjort opgaven færdig inden for 6 måneder, eller har medlemmet ikke momsafmeldt sig efter opgavens afslutning, skal a-kassen indstille udbetalingen af efterløn, indtil medlemmet fremlægger den krævede dokumentation.

Kapitel 5

Ikrafttræden m.v.

Denne vejledning erstatter vejledning nr. 125 af 13. december 2006 om selvstændig virksomhed samtidig med efterløn.

Pensionsstyrelsen, den 14. december 2010

BENT NIELSEN

/ Charlotte Hvid Olavsgaard